

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetan za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačilne narodnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisni se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovestijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaključeno!

»Znameniti« načrt klerikalnih strategov za strmogavljenje barona Heina se je torej, kakor smo včeraj pojasnili, in kar potrjuje zaključenje deželnega zbora, temeljito isjalovil. Deželni zbor je šel na počitnice, baron Hein pa je ostal kot smagovalec na svojem mestu. S takimi diletantskimi manevri, s kakršnimi so klerikalec poskušali uničiti barona Heina, se v Avstriji pač še ne strmogavlja deželni predsedniki.

Kako je pa z drugim ciljem, ki so ga po Šukljejevem naznanilu v praški »Politiki« hoteli doseči klerikalec, kako je z razpustom deželnega zbora?

Tudi v tem oziru se nam zdi, da so klerikalec s svojo nerodnostjo le sami sebi škodovali, in da je danes dosti manj pričakovati razpusta deželnega zbora, kakor še pred štirinajstimi dnevi.

Čemu naj vlada sedaj deželni zbor razpusti? Lani so klerikalec delali očitno obstrukcijo, tako, da je tudi najkratkovidnejši gostilniški politik moral reči: to je obstrukcija. Letos pa so klerikalec svojo taktiko predrugačili. V minolem zasedanju niso delali očitne obstrukcije, nego so svojo obstrukcijo maskirali z namenom, da bi se mislilo, da je konec obstrukcije in da se je začelo redno delovanje deželnega zbora.

Dunajska vlada se temu vtisu pač ne bo mogla ubraniti. Klerikalec so pri vseh svojih nujnih predlogih slovesno zatirali, da ti nujni predlogi nimajo obstrukcijskih namenov in ogorčeno so protestirali, da s temi predlogi delajo obstrukcijo. V dokaz so se sklicevali na to, da so vložili samo četvero nujnih predlogov.

Še več! Klerikalec so sprejeli mandate za ustavni odsek, kjer se je razpravljalo o vo-

lilni reformi in pripustili so tudi razpravljanje o eni točki dnevnega reda. Deželni zbor je torej faktično prišel do dnevnega reda, kar je bilo doslej absolutno nemogoče.

Za to, da je prišel deželni zbor do resnega dela, je tudi še drugih dokazov. Kakor so odnehali klerikalec, tako sta odnehali narodno-napredna in nemška stranka. To se vidi iz tega, da je bil v odseku hitro rešen Šusteršičev predlog glede podpore po elementarnih nesrečah prizadetemu prebivalstvu in da se je predlagalo v svrhu podpore tega prebivalstva 150 000 K, dalje je odsek vzel tudi v pretres predlog za stran volilne reforme in formuliral presizen nasvet. Lani sta narodna-napredna in nemška stranka sklenili, da se sploh ne spuščata v raspravo o volilni reformi, dokler ne neha klerikalna obstrukcija. Ta slovesno objavljeni sklep obeh teh strank pa ju letos ni oviral in stranki sta opustili svoje stališče, omogočili, da je ustavni odsek vzel predlog za stran volilne reforme v pretres in izdelal konkreten načrt za tako volilno reformo, s katero bi lahko bili zadovoljni tudi klerikalec, ker je vseskozi primerna razmeram kranjske dežele.

To so dejstva, ki vsakomur kažejo, da so se razmere v deželnem zboru obrnile na bolje, da so vse stranke nekoliko odnehale in se približale druga drugi v toliko, da bi bilo mogoče meritorno delo. »Slovenec« priznava sam, da so bili dani vsi pogoji, da se delovanje zbornice oživi in da se ustvari položaj, ki bi omogočal nadaljnje reševanje dnevnega reda. Vsprlo temu pa res ni uvideti, čemu bi vlada sedaj razpustila deželni zbor, sedaj, ki ima lahko upanje, da bo vsaj v prihodnjem zasedanju deželni zbor funk-

cijoniral, med tem ko ve, da bi volilni boj vsa nasprotja poživil in poostiril, da bi narodno-napredna stranka smatrala razpust kot kapitulacijo pred klerikalci in izvajala iz tega najskrajnejše konsekvence.

Ali ima vlada res kak pameten razlog, da bi se v ožgled tem razmeram odločila za razpust deželnega zbora? Gotovo ne! In prepričani smo tudi, da je danes dosti manj misliti na razpust, kakor kdaj poprej.

Klerikalec so torej tudi v tem oziru vlije vsi svoji strateški in taktični »genijalnosti« doživeli popoln fiasko.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Bitka še vedno traja in vojna sreča — sreča je pač opoteča — se je jela odločno nagibati na rusko stran, vsaj najnovejša poročila vedo povedati samo o ruskih uspehih, dočim so vse vesti iz Tokija, ki jih je bilo sicer vsak dan brez števila, mahoma usahnile.

V koliko je ta molk v Tokiju v zvezi z japonskimi neuspehi na bojišču, nečemo preiskovati, konstatujemo samo, da so Japonci že 13. t. m. morali ustaviti svojo protiofenzivo in niso mogli prodrati preko reke Šakhe. Japonska ofenziva je torej na tem mestu obnemogla!

Rusi, ki so imeli svoje pozicije na severnem bregu reke Šakhe, so jih uspešno branili celih pet dni in so se po mnogobrojnih protinapadih zopet pomaknili na levi breg imenovane reke ter stopili v ofenzivo, katero so preje že 10. t. m. morali ustaviti.

Iz vsega tega je razvidno, da mora biti ruska armada še zelo krepka in čvrsta, ako more po osem-dnevnih najljutejših bojih stopiti zopet v ofenzivo in sicer, kakor se

kaže, z dobrim uspehom. A še nekaj je, kar je na celi stvari vrlo interesantno!

Pokazalo se je namreč, da so vesti iz japonskega vira tako nezanesljive, da se jim ne sme ni malo zaupati!

Že 13. t. m. je brzojav iz Tokija razglasil urbi et orbi, da je ruska armada poražena na celi fronti in da se general Kuropatkin sam nahaja na divjem begu s celo svojo armado proti severu.

Sovražniki Rusije so pri tej vesti že kar poskakovali radosti in v svoji ekstazi že pevali ode in himne in dirambe na slavo japonskim generalom in vojakom.

A šudno, oni in isti Kuropatkin, ki je bil včeraj pobit na tla, kate remu so včeraj Japonci že razpršili in malo da ne uničili celo armado, je bil drugi dan zopet na bojišču — in Japonci so morali znova pričeti svoje delo uničenja in res se jim je zopet posrečilo, ga temeljito poraziti. In zopet je potrpežljivi brzojav oznanjal strmečemu svetu vest o popolnem porazu ruske armade. To se je ponavljalo tretji, četrti ... osmi dan!

Res, ves vraga mora biti ta Kuropatkin! »Das geht nicht zu mit rechten Dingen!« Osemkrat pobit, osemkrat na celi fronti poražen, a vedno še čil in čvrst in dovolj močan, da se postavi v bran japonskemu navalu in prekriža njegove načrte!

Če to ni čudež, potem sploh ne vemo, kaj bi se smelo imenovati s tem imenom, — razen seveda, ako smo tako zlobni, da dvomimo o resničnosti in verodostojnosti uradnih poročil iz Tokija, ki so nam javljala ruske poraze.

Torej, verovati je nam na ču deže, ali pa odreši japonskim poročilom verodostojnost — tertium non datur!

Bitka brez konca.

Iz Mukdena se poroča: Bitka še vedno traja s neoslabljeno silo na celi fronti, da celo po noči ne preneha boj. Boj v nedeljo, ki je divjal ves dan, je bil najgrozovitejši, kar jih je bilo v tej vojni. Rusi so naskočili vse japonske pozicije na celi fronti. Brez dvoma bo to strahovito prelivanje krvi, ki je nima primere v svetovni zgodovini, še trajalo dva do tri dni, predno bo padla odločitev.

22. pehotna divizija Meindorffovega voja je napadla japonske pozicije zapadno od vasi Suketun in Huanšan, 20 kilometrov južno od Mukdena, ter pognala Japonce v beg, ki so pustili na bojišču vse svoje ranjence in mrtvece in večje število topov.

»Berliner Tagblatt« poroča: V noči z nedelje na ponedeljek so Rusi z uspehom navalili na Japonce in jim odvzeli več topov. V ponedeljek so zopet na celi fronti naskočili japonske pozicije. Bitka bo najbrže trajala še dva dni. General Renenkampf ni odrezan od ruske glavne armade, vzhodno krilo se je toliko umaknilo, da lahko podpira center v njegovih operacijah. Današnji bojni dan je nad vse resen, artiljerijski ogenj pa je ljutejši kakor kdaj prej. Izgube na obeh straneh so ogromne.

Berolinskemu »Lokalanzeigerju« pa se brzojavlja iz Mukdena z dne 17. t. m.: Bitka se je 15. in 16. t. m. nadaljevala na celi fronti. Ruska armada je vzdržala vse svoje pozicije. Na posameznih točkah se je celo posrečilo po zmagi trdovratnega sovražnikovega odpora stopiti v ofenzivo in prodrati proti jugu. 16. t. m. ob 6. uri zvečer so pregnali Petrovski, Neušlotski in Vilmanstranski polki sovražnika iz utrjenih pozici-

LISTEK.

K poglavju o naši ženski vzgoji.

I.

V izjemnih časih živimo, neka kričava politika ulice se je polastila vse naše javnosti, efektni šlagerji so postali politično blago, s katerim se naj uspešneje krošnjari. Jasno je, da taki časi za resno in stvarno razmišljanje vprašanj, ki ne segajo toliko v politiko strasti, niso kaj primerni in ugodni. Če smo se navzlic temu odločili, da spravimo v raspravo vprašanje o ženski vzgoji, storimo to vsled tega, ker ga ni kmalu vprašanja v nas Slovenci, ki bi bilo toli zanemarjeno, kakor ravno to, in ker je v splošnem važnost tega vprašanja tolika, da je ne morejo prezeti niti največji antifeministi, niti najhujši filistri, ki priznavajo ženi samo njen takozvani naravni poklic: kot gospodinja, mati in vzgojiteljica otrok.

Že John Locke dokazuje zano z Baconom, da je duša novorojenčka takorekoč tabula rasa, da

pojmi in ideje človeku niso prirojene, temveč da si jih pridobi šele empiričnim potom, in četudi se ne strinjamo popolnoma z Rousseaujem, ki trdi, da je vse v obliki, kakor pride iz Stvarnikove roke, samo na sebi dobro, in da se slabe lastnosti v človeku razvijejo šele valed vpliva njegove okolice, moramo vendar priznati, da je materin vpliv odločilen za otroka, saj je mati prva vzgojiteljica, ki zida temelj. Naravno je torej, da nam ne more biti poslednja briga, kakšno je naše žensstvo: od njega odvisne prihodnje generacije naše, bodoča usoda slovenskega naroda. Že iz teh vzrokov, kojih opravičenost priznavajo, kakor smo že zgoraj omenili, najbolj zagrizeni antifeministi, moramo gotovo kar najodločnejše poudarjati potrebo svojemu namenu odgovarjajoče ženske vzgoje. Toda za nas ni merodajno samo to ozkosrdno stališče, ki mu je dal veliki Napoleon najdrastičnejši izraz v svojem znanem izreku, mi gremo dalje. Priznavamo ženi pravico, da participira na vseh kulturnih pridobitvah naše dobe, jih porablja v zboljšanje in olajšanje svojega položaja, da vse svoje duševne in telesne zmožnosti razvija harmo-

nično v svojo lastno korist — prav tako, kakor moč. S tega stališča je seveda važnost ženske vzgoje še tem bolj očitna.

Kako smo v tem oziru preskrbljeni mi Slovenci?

Splošno stanje našega šolstva je že znana kalamiteta, neverjetna mizerija se nam pa odpre, če se ozremo po ženskem šolstvu. Predaleč bi nas zapeljalo, ko bi se hoteli pečati z nedostaki vzgoje, ki jo uživa žensstvo po normalnih na deželi. Za danes se hočemo omejiti le na podatke v naših dekliških učiliščih, kjer se jim podaja nekoliko »višje« izobrazbe.

Vsi Slovenci, kar nas je v vseh petih kronovinah, kjer so nas raztresli, premoremo 2 (reci dve) slovenski dekliški osemrazrednici. In še od teh si eno vzdržujemo sami s privatnimi doneski, to je dekliško osemrazrednico društva »Šolski dom« v Gorici, in le drugo »slovensko dekliško osemrazrednico v Ljubljani« nam vzdržuje naša slovenska metropola. Imamo pa na našem ozemlju več dekliških osemrazrednic z nemškim, oziroma laškim učnim jezikom: nemško dekliško osemrazrednico v Ljubljani, ki jo, kakor slovensko, vzdržuje mestna občina, in ki bi se morala

sigurno zapreti, če bi je ne polnile hčerke nezavednih ljubljanskih in šišenskih Slovencev; poleg tega vzdržuje ljubljanski Nemoem dekliško osemrazrednico v »Huth« ovem zavodu z velikanskimi subvencijami Kranjske hranilnice. Dalje imamo na našem ozemlju še: nemško osemrazrednico v Celju, zasebno nemško priušulinkah v Celovcu in laško mestno v Gorici.

V šolstvu kulturnih narodov, posebno naših severnih bratov Čehov, zavzemajo prevažno mesto meščanske šole. Mi Slovenci pa se navzlic temu, da tako vztrajno kričimo o potrebi prehoda iz kmetske v mestno kulturo, še nismo do danes tako daleč povzpeli, da bi imeli le en sam zavod te vrste. Za tlaščeno kranjsko 5%, manjšino so se sicer v tem oziru kaj vneto zavzele čestite sestre urušulinke: odprle so jim v Ljubljani nič manj kot dve meščanski šoli — vnanjo in notranjo — in v Škofji Loki eno. Vnanja ljubljanska je sicer na papirju nemško slovenska, de facto pa samo nemška, kakor oni dve: vse tri prav kakor najete ponemčevalnice naših deklet. Da so seveda zopet v prvi vrsti hčerke slovenskih meščanov, ki slu-

žijo za polno o tem pedagoškimi stvarom, ne toliko valed njih narodne nezavednosti, kakor ravno zato, ker jih drugam pošiljati nimajo, pač pa menda ni treba še posebej poudarjati. Na slovenskem ozemlju vidimo še nemško dekliško meščansko šolo v Mariboru, Celju in Trstu in laško v Trstu.

Velepomembno vlogo v organizaciji našega dekliškega šolstva zavzemajo učiteljice. Tu se vzgajajo učiteljice, ki naj nosijo izobrazbo med široke mase naroda. Učiteljice so pa še posebej velikega pomena za naše žensstvo. Učiteljski stan je bil do nedavna edini stan, v katerem je bilo mogoče hčerkam neimovitim meščanskim slojev ustanoviti si samostojno eksistenco, in še dandanašnje žensstvo, ki je primorano izvoliti si samostojen stan, v pretežni večini izbere taistega za svoj poklic. Pa tudi hčerke imovitejših slojev, ki nimajo baš namena posvetiti se učitelstvu, ki imajo le namen pridobiti si neko izobrazbo, so pohajale in pohajajo še danes učiteljice, saj so to bili do prav zadnjega časa edini zavodi, kjer se jim je nudila prilika spopolniti izobrazbo iz elementarnih šol. (Konec pril.)

elij pri Huanšanu in od vrela 8 topov. Preteklo noč so Japonci med 12. in 1. uro trikrat naskočili v gostih infanterijskih masah ruske pozicije na obrežju reke Šakhe. Rusi so jih sprejeli z grozovitimi artiljerijskim ognjem, ki je trajal trideset ure in jih odbili, provzročivši jim ogromne izgube.

Ko sem danes jutraj (17. t. m.) ob pol 11. uri zapustil bojišče ob reki Šakhe, se je znova vnela na sili fronti bitka. Na levi strani od nas stoječi kor je naskokoma zavzel vrhove pri Finsjatanu, ki obvladujejo celo ravnino. Na naši fronti in na desnem krilu je položaj ugoden. O splošnem položaju cele bitke se sicer še ne more izreči končna sodba, ker še boj vedno traje, vendar pa je strategični položaj Japoncev neugoden. Ako bo bojna sreča še vnaprej ugodna za Ruse in ako se izrabijo sedanje šanse, lahko nastopi za Japonce katastrofa, ki bo mahoma končala to krvavo vojno. — Kakor je razvidno iz teh poročil, ki so došle s popolnoma nepristranskih strani, se mora izid bitke odločiti v najkrajšem času.

Poročila generala Saharova.

General Saharov poroča generalnemu štabu:

V noči 16. t. m. so Japonci napadli dva naša polka natakovanem Gozdnem griču in jih prisilili, da sta se umaknila. Ko smo dobili novih vojev na pomoč, smo navalili na imenovani grič in ga po ljutem boju mož proti možu zavzeli. Naši voji so zasledovali Japonce več kilometrov daleč.

Noč dne 17. t. m. je bila mirna. Zjutraj se je najprvo pričel artiljerijski boj, nato pa je naša armada naskočila sovražne pozicije, jih zavzela in zasledovala sovražnike 2 km daleč. Odvzeli smo jim 11 topov in več pušk na stroj.

Po došlih poročilih so Japonci v noči na 17. t. m. naskočili naše pozicije na desnem krilu. Vsi napadi so bili odbiti. Tekom tega dneva so naši voji zavzeli po hudem boju vas Šlansia zapadno od Šahopa. Sovražnik je z vso silo obstreljeval mu odvzete pozicije in navalil na Putilovo goro. Vnel se je skrajno ljut boj z bajoneti. Več častnikov, ki so se na čelu svojih vojev postavili v bran sovražniku, je bilo pobodenih z bajoneti. Zvečer in ponoči smo z vojaškimi častmi pokopali padle Ruse in Japonce. Proti našemu centru se zbirajo znatne japonske vojne sile. Na našem levem krilu se 17. t. m. ni dogodilo ničesar posebnega.

Zavzetje gore „Osamelega drevesa“.

Po poročilih iz Petrograda si je 6. kompanija 23. sibirskega polka stekla največjih zaslug, da so Rusi zopet zavzeli goro »Osamelega drevesa«. Japonci so s bajoneti prebodli poveljnika kompanije in ga vrgli preko neke skale, da je bilo njegovo truplo popolnoma razbito. Z ozirom na to je bilo rusko moštvo do skrajnosti razdraženo. Majendorf je dobil pravočasno novih vojev na pomoč. Rusi, kakor Japonci so se borili kakor levi. Za vsako drevo se je vnel poseben boj. Borilo se je z bajoneti in s pestmi. Rusi so mnogo Japoncev s rokami udušili. Nasipi in jarki so bili dve vrsti daleč prenapolnjeni s mrtvci. Rusi so izgubili v tem boju 4000 mož, Japonci pa še veliko več.

Ruski uspehi.

Berlinski »Lokalanzeiger« poroča, da se je Rusom posrečilo predreti center japonske armade. Zmaga je zahtevala ogromnih žrtev. Vse polje je pokrito s mrtvimi trupli. Boj še vedno traje. Zmago so priborili sibirski strelec. Več sto Japoncev je bilo ujetih. Rusi prodirajo naprej. Ako se jim posreči zavzeti Čenliantu, potem so Japonci primorani, brez boja se umakniti iz Linšiga, ki bi bil za Ruse veleugodna pozicija, ker bi od tamkaj lahko obšli japonsko levo krilo in s tem ojačili pozicije ruskega centra.

»Berliner Tagblatt« pa javlja: V ponedeljek 17. t. m. so Rusi predrli japonski center, mu odvzeli več baterij topov in ujeli več sto Japoncev. Rusi so potisnili Japonce daleč proti jugu, da je položaj več japonskih oddelkov velekritičen.

Kuropatkin je sam vodil napad. Vkljub temu pa se v ruskem generalnem štabu misli, da se bitka odloči na vzhodnem krilu in ne v centru. Bitka še vedno traje.

Najvažnejša vest.

Is Petrograda se brzojavlja: Od desne naše armade so došle ugodne vesti. Dve rezervni brigadi generala Nodza ste razbiti in ruska armada je po sedemkratnem nadčloveškem naskoku zavzela japonske pozicije pri Linšigu ali Linšig.

S tem je Rusom odprta pot, da lahko obidejo japonsko levo krilo, kar bi bilo za končni izid bitke najbrže odločilnega pomena.

Renenkampf in Kaštallnski na varnem.

»Echo de Paris« poroča: O bojih divizij generalov Renenkampa in Kaštallnskega so došla generalnemu

štabu natančna poročila. Operacije teh detaširanih kolon so bile popolnoma uspešne in so popolnoma izvršile svojo nalogo, obiti japonske pozicije. Na povratku je japonska konjenica napadla dva sirska streljaka bataljona in posrečilo se ji je prodreti v center ruskih pozicij. Nato pa je japonske konjenike naskočila ruska pehota in jih z bajonetom in batom pobila do zadnjega moža.

Izpred Port Arturja.

Po poročilih iz Čifua traja borbardma trdnjave še vedno, dasi s tem Japonci očitno ne dosežejo nobenega pravega uspeha. Vkljub temu pa še vedno pričakujejo v Tokiju, da pade Port Artur v 14 dneh, najkasneje pa 3. novembra, na rojstni dan mikadov. Z ozirom na to so dobili tudi vojni poročevalci v Tokiju baje dovoljenje, da smejo oditi k oblega-joči armadi.

V Port Arturju so popolnoma prepričani, da trdnjavo v doglednem času osvobodijo Kuropatkin, zlasti odkar se celo v Čifu zatrjuje, da se je Kuropatkin sicer umaknil v svoje glavne pozicije ob reki Šakhe, a je nato vse japonske navale na sili črti odbil in stopil v ofenzivo.

Admiral Roždestvenski.

Car je imenoval admirala Roždestvenskega za svojega generaladju-tanta in ga pustil na mestu vrhovnega poveljnika druge tihomorske eskadre.

Deželni zbori.

Gradec, 18. oktobra. Deželna odbornika dr. Derschatta in Stallner sta odgovarjala na razne interpelacije, med njimi tudi na interpelacijo posl. Kočevarja zaradi regulacije Pesnice. Deželni odbornik Stallner je povedal, da regulacije ni bilo dosedaj mogoče izvršiti, ker se upirate občini Moškajci in Šmarjeta. — Posl. dr. Jurtela je utemeljeval predlog glede deželne podpore dijaškim kuhinjam v Celju, Mariboru in Ptuj. Poudarjal je, da deželni zbor vsako leto dovoli dijaškim domom v Celju in Ptuj, ki so pristopni le dijakom nemške narodnosti, izdatne podpore iz dežel-nih sredstev. Noče preiskovati, ali so ti »Studentenheime« bili potrebni, navedi hoče le vzroke za njih ustanovitve. Prvi nagib je bilo pospeševanje revnih učencev, drugi vzrok, da se privede materiala v učne zavode in tretji nagib strogo narodna vzgoja. Podpor tem zavodom ne morejo biti slovenski dijaki na noben način deležni, ker so izključeni od vspejema v zavod. Za omenjena tri dijaške kuhinje, ki podpirajo le domače revne dijake, se izda na leto 9300 K. Njegov predlog se glasi: »Z oblastvenim dovoljenjem ustanovljenim dijaškim kuhinjam v Celju, Mariboru in Ptuj, naj se dovoli z letom 1905 vsakoletna

podpora iz deželnih sredstev, in sicer celjski in mariborski po 1500 kron, ptujski pa 1000 K«. Predlog se je izročil finančnemu odseku. — Posl. Resel je utemeljeval svoj predlog glede spremembe § 58. drž. šol. zakona in deželnega zakona o ustanavljanju in vzdrževanju javnih ljudskih šol. Naglašal je, kako potrebno je obširne razbremeniti šolskih stroškov, ker so ravno ti stroški nasprotnikom najboljše agitacijsko sredstvo. Pri zadnjih deželnih volitvah so hodili posamezni klerikalni kandidati po deželi krošnjari le s šolskimi stroški in živinsko soljo (Veselost). Naj bi se že vendar enkrat dognalo, da je ustanavljanje in vzdrževanje šol stvar države. — Posl. Robič je interpeliral zaradi zemeljskih plavov na koroliški železnici nad Mariborom, ki spravlja v nevarnost življenje in imetje, a se ničesar ne ukrene v od-pomoč. — Poslanci nemške ljudske stranke so predlagali nov krošnjarski zakon, zakon proti nepošteni konkurenco, zakon o davčnih olajšavah za delavce malih obrtnikov in za od-pravo obrtnega dela v kaznilnicah.

Opava, 17. oktobra. Deželni zbor šlezjski je dovolil 200.000 K podpore vseh suše prizadetim kmetovalcem za nabavo primanjkuje kreme. Obenem se je naprosila vlada, da dovoli v isti namen vsaj enak znesek. Nadalje je sprejel deželni zbor zakonski načrt za uvedbo deželne naklade na pivo.

Lvov, 17. oktobra. Posl. Stojalovski je predlagal, naj se uvede na železnica 4 razred, oziroma posebni vozovi za žide. Nadalje je utemeljeval svoj predlog za spremembo občinskega volinega reda in predlog, v katerem se vlada poziva, da židov ne imenuje za samostojne sodnike ter da kristjani ne bodo pri-segali židovskim sodnikom. Proti temu predlogu so se oglasili socialni demokrati ter je bil odklonjen.

Dunaj, 18. oktobra. V nižjeavstrijskem deželnem zboru je govoril posl. Silberer za ustanovitev zakona, s katerim se urede zadeve glede blaznih. Zloraba norišnic mora prenehati. V utemeljevanju se je skliceval na afero Koburg-Matašić, češ, da je ves svet na strani princezinje, ker je vsakdo prepričan, da ni blazna. »Mož te žene je gotovo ob-žalovanja vreden, ker mora vsak pri-znati, da je bila žena zapravljenka in v zakonu nezvesta. Toda ako bi hoteli vse žene, ki se potratno oblačijo ter prelomljajo zakonsko zvestobo s častniki, zapreti v norišnice, bi deset norišnic samo na Nižje Avstrijskem ne zadostovalo.«

Poljaki za Maloruse.

Lvov, 18. oktobra. V sobotni konferenci poljskega kluba se je razpravljalo tudi o maloruskem vprašanju. Da se nudi Malorusom dokaz o

dobrohotnosti Poljakov, se je sklenilo da bodo poljski poslanci v gališkem deželnem zboru glasovali za ustanovitev maloruske gimnazije v Stanislavu in za dovolitev 300.000 K iz deželnih sredstev za zgradbo maloruskega gledališča.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 18. oktobra. Na daljevala se je debata o trgovinskem provizoriju z Italijo. Trgovinski minister pl. Hieronymi je v daljšem govoru odgovarjal posameznim opozicijskim govornikom. Posebno je pobijal očitjanje, da se je italijanski trgovinski provizorij podaljšal le v interesu Avstrije. Končno je priporočal predlogo sprejeti. Nadalje je predlagal ministrski predsednik, da iz dejstva, da se je Széll svojočasno po naročilu kralja pogajal z opozicijskimi pooblaščenici, še ni sklepati na kako osebno obveznost za kralja.

Nove volitve v Italiji.

Rim, 18. oktobra. Jutranji uradni list prinese dekret, s katerim se zbornica razpusti ter se razpiše splošne volitve na dan 6. novembra, dopolnilne pa 13. novembra.

Ministrska kriza na Portugalskem.

Rim, 18. oktobra. Celokupno portugalsko ministrstvo je demisioniralo.

Dopisi.

S Štajerskega. Rajhenburška krma. »Domovina« je prinesla dne 8. t. m. vest o grozni revščini v Rajhenburgu. Dopisnik smatra Rajhenburg oziroma okolico kot sedež največje bede. Nazadnje kvasi, da je sena in otave dovolj, ki se pa prodati ne da. Pretečeno soboto je pa zopet »Domovina« ta dopis razširila, med tem pa poudarja, da je nevednost najdražja stvar. Kmet torej ne ve, kam se krma lahko proda in trgovci jo kupovati nočejo. Sama vlada išče torej krmo po 7—8 kron meter. cent. Lep dobiček, ki čepi torej v rajhenburški krmi, bode prišel v tuje roke... Na vse zadnje pa »Domovina« vendar pravi, da bodo Rajhenburžani svojo krmo ravno tako v denar spravili, kakor so jabolka. Temu dopisniku v »Domovini« se nam vendar vredno vidi, na njegov tako moder dopis nekoliko odgovoriti. Priporočati moramo, da res kmetije dandanes hirajo in boljši ljudje se selijo na tuje kraje; toda temu ni kriva ravno krma, katere je letos tako obilo in se prodati ne da. Tudi pa niso ravno tisti takovi siromaki, ki jim je letos Bog prebilo krme dal, kakor jih dopisnik v »Domovini« riše. Pisec teh vrstic je hodil pred kratkim po vaseh rajhenburške fare, ravno radi krme, ker je ravno imel za kakih 300 centov odjemalca, kateremu jo je torej želel preskrbeti. Ali zaman je bil ves trud! Neki posestnik, ki je imel in ima še danes čez 300 starih centov krme za oddati, še ceniti ni hotel! Drugi se je izgovarjal,

Dalje v prilogi.

Konklave 1. 1903.

II.

(Dalje.)

Divjanje duhovnikov v papeški državi je bilo strašno. Svoj sistem so kronali jezuivite s slavnoznanim syl-labatom, s katerim so napovedali človeški kulturi vojno na življenje in na smrt.

Obenem so jezuivite s svojimi intrigami proti novi Italiji nakopali papeški državi poleg zasluženega zaničevanja vsega civiliziranega sveta, tudi nasprotje raznih držav, pred vsemi Pruske. Ko so bili Francozi pri Sedanu poraženi, je udarila tudi za papežovo državo smrtna ura. Italijanski kralj je hotel papežu pustiti vsaj en del Rima kot samostojno državo in ukazal je, da zasede njegova armada samo levi breg reke Tibere. Sele ko je kardinal Antonelli, papeževa desna roka, direktno prosil italijanskega zapovednika, naj zasede tudi drugi del Rima, se je to zgodilo. Antonelli se je namreč bal, da bodo papeževi vojaki Vatikan izropali.

Tedaj je bil storjen konec papeški posvetni državi in reči se mora, da je bil ta žalostni konec zaslužen.

Naslednik papeža Pija IX. se je rodil v tistem kotičku cerkvene dr-

žave, ki je bila domovina jako znamenitih papežev. Njegov oče je bil svoj čas polkovnik v papeževi vojski in potem župan mesteca Carpinetto, njegova mati je bila iz maloplemenitške rodbine in je imela nekoliko premoženja.

Brata Josip in Vinko Pecci sta prišla že v mladih letih v jezuivsko šolo, a dočim se je starejši brat, Josip Pecci z veseljem posvetil duhovskemu stanu, se je Vinko Pecci branil, kar je mogel. A branil se je samo nekaj časa, potem pa se je spremenil v fanatičnega klerikalca. Postal je duhovnik, 4 ali 5 let pozneje kakor njegovi vrstniki, a najbrž le da si je zagotovil diplomatično karijero.

Ko je bil Pecci 28 let star, je postal papeški delegat v Beneventu. Tu je pridno zlagal latinske pesmi, obenem pa z največjo krutostjo preganjal rimske in neapolitanske revolucionarje, ki so iskali pribežališča v njegovem okraju. Milosti ni poznal. Zlagal je sentimentalne latinske pesmi, obenem pa dal ljudi brez pardona zapirati in obočati. Priznati pa se mu mora, da je bil sicer dober glavar svojega okraja in zato je hitro prišel naprej in postal kmalu najvišji politični uradnik v Perugiji. Toda imel je med višjo duhovščino mnogo

sovražnikov, ki so marljivo delali na to, da ga — izpodrinejo. In res se jim je to posrečilo. Kar naenkrat, povsem nepričakovano, je bil Pecci imenovan ne nadškofom damiettskim, kakor je upal in želel, nego — nunocijem v Bruselju. In njegovi sovražniki so se veselili toliko bolj, ker Pecci ni znal nobene besede francoskega.

Ali Pecci ni bil samo nadarjen, nego tudi marljiv mož. Tri tedne se je noč in dan učil francosko in potem šel v Bruselj. Tam je ostal tri leta in je dokazal, da je bistroumen in dalekoviden politik, spreten diplomat in pravi kavalir najfinjšega takta. Tudi je dokazal, da je sicer zagrizen klerikalec ali slab duhovnik

Peccijevi diplomatični uspehi so bili tako veliki, da se ga je začel bati državni tajnik papežev, kardinal Antonelli in da je začel iznova proti njemu spletkariti. In res se je Antonelliju posrečilo, da je v drugič prestrigel Peccijevo karijero. Ravno ko je bil Pecci takorekoč na vrhuncu svojih diplomatičnih uspehov, je po Antonellijevem vplivu bil imenovan — škofom v Perugiji. Tu je Pecci kot čisto navaden škof brez vsake dotike z diplomacijo in papeškim dvorom moral ostati celih 32 let.

Kar je Pecci kot škof v Perugiji mislil in spoznaval kot pravo, to je potem kot papež tudi izvršil. Pred vsem je gledal, da je vzgojil dobro disciplinirano, slepo pokorno in fanatično duhovščino. V taki duhovščini je videl glavno orožje za boj zoper nacionalno idejo in zoper gibanje za združeno Italijo. Znanstveno izobraženih duhovnikov ni maral. Največ je gledal na to, da so bili duhovniki ostru spovedniki, ker se da ljudstvo najlažje strahovati iz spovednice. Uvedel je za duhovnike stroge eksercicije, jim ostro branil obiskovati gostilne in kavarne, prepovedoval vsako prijateljsko obdovanje s posvetnjaki. Tako si je vzgojil fanatično armado.

Spomladi leta 1859 je šla Italija v boj proti Avstriji. Nadškof Pecci je na stopnicah stolne cerkve v Perugiji blagoslovil zastave prostovoljcev, ki so šli v boj proti Avstriji. Ali ko se je najprej samo proti Avstriji naperjeno gibanje začelo obračati tudi proti papeževi posvetni oblasti, je Pecci takoj kruto nastopil. V noči od 14. na 15. julija je bila pod Peccijevim oknom večja demonstracija za zedinjeno Italijo. Pecci je poklical 3000 mož papeževe armade, da uže-nejo Perugijo, dasi je bila vsa mla-

dina pod zastavami kralja Viktorja Emanuela v vojni proti Avstriji in so Perugijo samo starčki branili. Duhovnik Adam Rossi je Peccija milo prosil, naj prepreči prelivanje krvi, a Pecci je ostal trd. Komaj 200 mož se je uprlo 3000 možem papeževe armade. Boj je trajal poldrugo uro. Padlo je šest papeževih vojščakov in 77 ustašev — in potem so začeli papeževi vojaki kot pravi tolovaji ropati, požigati in moriti, da je bila groza. Posebna preiskovalna komisija, ki je poslovala meseca oktobra in novembra 1860 na licu mesta, je dognala strašne reči. Papeževi tolovaji so oropali tudi cerkve in samostane in na altarih posilili nebroj žena in otrok, med njimi tudi nekaj umorjenih žensk. Umorjenih je bilo 120 oseb. Za tiste papeževe bestije, ki so tako morile in ropale, je nadškof Pecci odredil slovesno mašo-zadušnico in je na katafalk lastnoročno zapisal »Beati mortui, qui in Domino moriuntur«, žrtve teh živalskih tolovajev pa so bile pokopane kakor psi, ki so za plotom erknili. Vodja teh tolovajev, Schmidt, je bil na Peccijevo priporočilo imenovan za generala, oficirji so dobili redove, papeževi vojaki pa bogate nagrade. (Dalje prih.)

da jo želi spomladi prodati; tretji je cenil pa po 10 K met. cent. — češ, da je v Zagrebu tudi taka cena. — Vlada pa torej le 7—8 K za met. cent. obeta, hode torej pri r. jhenburški kmeti malo kšefta biti, zlasti za tuje prekupece, s katerimi »Domo vina« grozi. Dopisnik v »Domovinu« gotovo razmer naših kmetov ne pozna, ali — poznati noče! Naj svetuje dopisnik torej vsem tistim, ki imajo preobilno kreme in se prodati ne da, da si živino nakupijo in se z živino reje pridno p. dajo. Ž. vinoreja gotovo precej nese. Poznamo več posestnikov tukaj, kateri se živinoreje pridno drže in morsjo krmo kupovati, vrh tega pa dosežejo lep dobiček, zlasti če razumejo dobro ravnanje. Naš kmet, ako ima sploh kaj za prodati, že zna dobro v denar spraviti. On se informuje v vseh krajih, ter če se mu bode v Zagrebu 1 gld. za cent krme vol, ne računa pa na stroške. Ako se mu v Sevnici 1 krajcar pri kl. kake stvari, recimo predvsem ali kaj enakega več obeta, — naj si bode furo in »hajdi« v Sevnico. Stroški so postranska stvar. Naši trgovci naj torej s cenami pri nakupovanju konkurirajo z veletržci in vlado, pa še nič ne dobijo! Posebno krmo kupujemo po 10 K, saj se vladi po 7—8 kron lahko odda. — Lep dobiček! Gotovo je želja vseh trgovcev, da nam »Domovina« preskrbi novih tujih prekupecev za takov »kšeft«, toda izrek »nevednost je najdražja stvar«, se tukaj ne bode ujemal. Pšenico prodajemo danes naš kmet lahko doma po 22 K sto klg., oves po 16 K itd. Takove cene še na glavnem žitnem trgu v Budimpešti ali na Dunaju nimajo! Končno torej omenimo, da naš kmet ni ravno pri prodaji, kakor tudi pri nakupu od domačih trgovcev prikrasjen, ter da mu le tu nevednost škoduje, — pač pa se naj otrese farovških besed! Kadar se za farje pobira, bodisi po vaseh ali v cerkvah, takrat je pač kmetu nevednost najdražja stvar, zlasti, ker se še ni »zdamala«, da je beračenje davno prepovedano! V resnici potpore vreden berač, slepec ali hromov, vtakne se v »špeh-kamro«, — betiči za kaplane, fajmoštra, kapucine, frančiškane pa lažijo in fehtajo predrzno po vaseh! Kmet pa, kateri mu doma še dovolj ne da, — nese sam v farovž ali cerkev! Tu je pač pomena vreden rek: Nevednost je najdražja stvar!!

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Predsedoval je župan Ivan Hribar, ki je imenoval za overovatelja zapisnika občinskega svetnika dr. Trillerja in Svetka.

Naznanila.

Župan je naznanil, da sta prišla k njemu v imenu odbora ljubljanskega Školskega gg. dr. Ravnihar in dr. Windischer, da se zahvalita za protektorat, ki ga je prevzelo mesto nad sijajno uspehim vseskoljskim zletom. Občinski svet je vzel to iskreno zahvalo naznanje ter se je ista zabeležila tudi v zapisniku.

Zapisnik zadnje seje se je prečital in odobril.

Novo pokopališče.

Župan je prijavil nujni predlog v zadevi novega pokopališča. Nujnost se je priznala. Poročevalec je povedal, da je pretečeno soboto bila zadnja seja komisije za novo pokopališče v Ljubljani. Zadeva je dospela tako daleč, da se lahko začne takoj z delom, tako, da bo mogoče že meseca maja ali vsaj julija pr. leta začeti pokopavati na novem pokopališču. Župan je že pri prvotnih pogajanjih zahteval, da mora oskrbnistvo pokopališča razširiti poljsko pot od Martinove ceste do novega pokopališča, ker mesto ni dolžno skrbeti za take komunikacije. Pokopališčno oskrbnistvo je tudi projektovalec graditi tik ob tej cesti pokopališčno cerkvico in gospodarsko poslopje. Na županovo posredovanje se bodeta omenjeni poslopje gradili južno od ceste. Za trg pred pokopališčem v polkrogu, kjer bodo imeli dovolj prostora vozovi, je treba kakih 1200 m² sveta posestnika Janescha, ki se je prvotno sploh branil potrebni svet prodati, pozneje je zahteval previsoko ceno, a sedaj je izjavil, da odstopi svet pod pogojem, da mu mestna občina kupi še enkrat toliko sveta v neposredni bližini. Po posredovanju župana na Ježici se je zvedelo, da prodaja neka posestnica svojo nad 20 aoral obsegajočo njivo za 5600 K, t. j. m² po 1 K 72 h. Obč. svetnik Turk je bil tako prijeten, da se je podal takoj za nakup pogajati ter je kupčijo tudi dognal. Mestni občini preostane po menjavi še 766 štir. sežnjev sveta, ki je vreden 1200 K. Predlaga, naj se Janescheva ponudba sprejme.

Povsod cerkveno oduševstvo in duhovniška nestrpnost.

Obč. svetnik dr. Triller je naglašal, da je principijalen nasprotnik vsakega prispevanja od strani občine

za konfesionalno pokopališče; vendar pa bo glasoval za predlog g. župana, ker bi bil vsak boj zoper konfesionalnost novega pokopališča vzprijeto izkušnjam Gradca in Celovca brezuspešen ter bi se cela stvar brez upa zmagala zavlekla. Ureditve pokopališkega prava je namreč v Avstriji ena najbolj skledih ran na telesu države, ki hoče biti moderna in najeklatantnejši dokaz, da je naša ljuba Avstrija le polukulturna država, ker še ni vedela čedno ločiti države od cerkve. Mesto da bi pokopavanje mrličev izročila onim oblastim, ki imajo v rokah javno upravo in zlasti sanitarno policijo, prepusti država še vedno, da razne konfesije napravljajo iz pokopališč navadna kupčijska podjetja; vrhu tega pa uklepajo ta podjetja prebivalstvo v svoja anahronistična verska naziranja sramoteže se po smrti vsakogar, kdor ni veroval v absolutno in izključno izveličevalnost dotične konfesije. Prete če mai perdona! Te naslne razmere vidavamo tudi pri nas v načinu, kako se polaga k večjemu počitku na konfesionalnih pokopališčih drugoverce, samomorilce in včasih celo takega reveža, ki je brez lastne krivde moral iz sveta »neizpovedan in ne v sv. olje d. jan.« V kakem temnem onesnaženem kotičku jih često polagajo med koprove in prizane se k večjem bogatstvu; čudna prikazen je namreč, da se skoro pri vsakem samomorilecu bogatstvu konstatuje zmešanost, dočim je bil revež, poslovilni se prostovoljno od te doline solza, skoro vedno grd bogatajca, katerega je smeti zagrebati kakor psa. Kaj čuda, če je potem rodil se že pred stoletji tisti bridki rek: »Wenn das Geld im Beutel klinget, die Seele in den Himmel springt.« Dolžnost občinskega sveta je torej, da ob 12. uri protestuje zoper take razmere ter skuša storiti vse, da se na novem pokopališču vsaj ublažijo; toliko se bo namreč morda le dalo doseči, da se bo odkazal, za one »nesrečneže«, katerim odreja cerkveno upravnistvo iz tega ali onega ničevega vzroka grob v posvečeni zemlji in cerkveni pogreb, vsaj dostojen del pokopališča. Prosi torej gospoda župana, da zastavi v tem pogledu ves svoj vpliv. (Splošno odobravanje.) Župan obljubi posredovati.

Nujni predlog za odkup, kakor tudi dr. Trillerjev predlog sta bila sprejeta.

Volitve v odbor mestne hranilnice.

Obč. svetnik dr. Starč je poročal o volitvi upravnega odbora mestne hranilnice za dobo treh let. Iz občinskega sveta se voli 12 članov. Izvoljeni so bili sledeči gg.: Vincenc Borštner, dr. Gregorij Krek, dr. Josip Kušar, Josip Lenč, dr. Danilo Majaron, Martin Malenšek, Franc Mally, Franc Pavlin, Ivan Plantan, Julij Polec, dr. Lovro Požar, Josip Prosenc, Viktor Rohrmann, Anton Svetek, dr. Karol Triller, pl. Ubald Trnkoczy, Franc Trtnik, Feliks Urbanc, Ivan Velkovrh in dr. Jos. Stare.

Obč. svetnik dr. Požar je izjavil, da odklanja izvolitev, ker sklepa iz malega števila glasov, da se mu hoče dati nekaka nezaupnica, dasi se je že pri prvotni volitvi branil kandidature, vendar je celo dobo vestno prihajal k sejam, ter po svojih močeh sodeloval. Tudi obč. svetnik Lenč je izjavil, da ne sprejme izvolitve, dasi je dobil vseh 23 glasov, to pa za to ne, ker se je tako nevhvaležno postopalo proti predgovorniku in proti predsedniku Vasu Petričiču. Župan je prekinil govornika, češ, da razprav s takimi rekriminacijami ne pusti zavlačevati, temu naj vsakdo pismeno naznani, kdor izvolitve ne sprejme. Volitev se je odobrila in doseadanemu odboru ter odstopivšemu članu Fr. Terčku se je izrekla za vztrajno delovanje zahvala.

Dopolnilna volitev v gospodarsko nadzorstvo meščanske imovine.

O predmetu je poročal isti poročevalec, g. Fran Terček. Namesto umrlega prof. Ivana Gnjazde se je izvolil v nadzorstvo z vzklikom šolski ravnatelj v pok. Fran Raktelj.

Razne zemljiške in stavbne zadeve prizivi.

Posestnica Josipina Selan je zahtevala svoječasno večjo odškodnino radi opustitve Starinarске steze. Mestni svet ji je ponujal 40 K, s čemer pa se Selanova ni zadovoljila, ter se je začela tožariti. Sedaj pa je odnehala ter izjavila, da se zadovolji s prvotno ji ponujano odškodnino, le povrtnih stroškov za svojega pravnega zastopnika se zahteva povrh. Zadnja zahteva pa se je odklonila, češ, da je tudi mestna občina imela dovolj stroškov. (Poročevalec obč. svetnik dr. Triller).

Vdova pok. hlapca Čarmana se je tožarila za domovinsko pravico, zase in za svoje štiri otroke. Ker pa so bili trije otroci rojeni pred zakonom, ne da bi se bili pozakonili, se predlaga vkljub razsodbi deželne vlade, da se domovinstvo prizna le pokojnemu očetu in eni hčerki, ki je zakonska. (Poročevalec obč. svetnik dr. Triller).

O ponudbi Al. Sušnika za odkup javne poti v Šentpeterskem predmestju je poročal obč. svetnik dr. Stare. Pot je postala vsled nove regulacije nepotrebnost. Ponudnik bi rad na istem mestu zgradil hišo. Ponuja 3 K za m². Sklene se cesto opustiti, obenem pa naznaniti to javno, da vsakojaki upravičeni prigrasijo svoje zahteve do te ceste.

Isti poročevalec je poročal o ponudbi dež. višjega inženjerja Ivana Sbrizaja za odkup nekega stavbišča na bivšem Del Cottovem svetu. Stavbišče meri 521 m², ter ponuja po 7 K za m². Predlaga se, naj se mu svet prepusti po 8 K. Obč. svetnika Plantan in Svetek sta priporočala, naj se mu pusti po 7 K, ker je itak stavil pošteno ponudbo. Sprejeto.

Ivan Rakovec je prosil s tremi drugimi posestniki vred na Martinovi cesti, da se jim dovoli odložitve naprave hodnikov do zgradbe glavnega kanala na tej cesti. Prošnja se je odklonila. (Poročevalec občinski svetnik Šubic).

Istotako se je odklonil priziv Ivana Marouta, proti odločbi mestnega magistrata, o zadevi prizidave kolnice pri hiši na Vodmatskem trgu. (Poročevalec obč. svetnik Turk).

Prošnji dr. Konrada Stöcklingerja za parcelacijo sveta ob Tržaški cesti, se je ugodilo. (Poročevalec obč. svetnik Turk).

Prizivu Janka Mlakarja proti odloku mestnega magistrata v zadevi fasadovanja njegove hiše v Ilirskih ulicah proti dvorišču, se je ugodilo toliko, da se mu naroči, naj vsaj maskuje z z barvami okvire okrog oken na dvorišču.

Parcelacija Gorupovega sveta.

Obč. svetnik Šubic je poročal o prošnji Josipa Gorupa vit. Slavinjskega za razdelitev parcele št. 30/1 v Kapucinski predmestju (ob Dunajski cesti tik justične palače). Razdelitev se je odobrila pod sledečimi pogoji:

1. Novo 14 m široko projektovano ulico, katera bode vezala Dunajsko cesto s Cigaletovimi ulicami, bode položiti pravokotno na Dunajsko cesto in na os glavnega vhoda v justično poslopje v Cigaletovih ulicah. 2. Razdelitev stavbnega oddelka I. se dovoli na 12 stavbišč, oddelka II. pa na 8 stavbišč in sicer oba oddelka v smislu načrta A. 3. Za cesto potrebni svet mora prosilec mestni občini takoj brezplačno in neobremenjeno v last odstopiti. 4. Za zidanje določi se strjeni stavbni sistem z določilom, da se smejo na vseh stavbiščih zidati le 3nadstropne hiše, ter da se ne priporoča na novo nastalih stavbišč eventualno graditi stranskih dvoriščnih poslopij. 5. Da ta razdelitev postane še le tedaj pravomočna, kadar c. kr. dež. vlada premebo splošnega regulacijskega načrta glede novo projektovane ceste odobri.

Upokojitev magistratnega sluga Antona Erjavca.

Po poročilu obč. svetnika Svetka se je sprejela prošnja mag. sluga A. Erjavca za upokojitev ter se mu dovolila letna pokojnina 1200 K.

Prošnja za ugodnosti pri gradbi občinskih lokalnih železnic.

Obč. svetnik dr. Kušar je najprej izjavil, da je peticija dunajskega mestnega magistrata na državni zbor, kateri peticiji naj bi se naša občina pridružila, pisana v tujem jeziku, v katerem je ne bo čital, temu si je iz nje napravil sledeči izvleček:

Slavni občinski svet! Dunajski mestni magistrat nam je doposlal pripis, ki se tiče ugodnosti, katere naj se dovolijo v novem zakonu železnicam nižje vrste, za občinske lokalne in male železnice.

Povod temu je ta-le:

Dne 31. decembra 1904 ugasne zakon z dne 31. decembra 1894 št. 1895, drž. zak. o železnicah nižje vrste.

Sklenil se bode v kratkem nov tozadevni zakon in dunajski mestni magistrat je na poziv železniškega ministrstva navel v svojem mnenju več ugodnostij ki naj se v novi zakon sprejmo na korist tozadevnim občinskim podjetjem, t. j. podjetjem te vrste, ki so koncesionirana na občine in ki se prometujejo na račun dotične občine.

Pri tem je vodilo dunajski magistrat pred vsem načelo, da mora občina, če prevzame velike, s takim podjetjem združene dolžnosti, vsekakor imeti tudi znatne olajšave, bodisi v prometu samem, bodisi glede državnih naklad, kolkovin in pristojbin — kajti občinska podjetja ne smejo biti podobna privatnim napravam, ki izkoriščajo občinstvo, ne da bi podajali račun za to javnosti, občinska podjetja se pa morajo ozirati na udobnost občinstva, nizke cene itd., na drugi strani pa na ugodnosti uslužbenecem, na skrajšani delavni čas, boljše mezdno in starostno oskrbo. To so vse stvari, ki se dajo pa le težko izpeljati, ako država ne dovoli takim obč. podjetjem posebnih privatnim napravam ne namenjenih olajšav.

Olajšave pa, ki se priporočajo v peticiji dunajskega mestnega magistrata c. kr. državni vladi in visoki poslanski zbornici, so le-te:

1. V čl. V. lit. a sedanjega zakona določena oprostitve pristojbin in kolkovine naj se dovoli občinam v svrhu nabave in prometovanja lokalnih in malih železnic glede časa neomejeno. 2. V čl. V. lit. d sedanjega zakona določena 25letna davčna prostost naj se dovoli, ne oziraje se na visokost nabavnih stroškov tudi za male železnice. Po preteku davčne prostosti ostali koncesijski dobi je občinske lokalne in male železnice s pripadajočimi postranskimi napravami, osobito pa z v svrhu prometa službeimi električnimi napravami vred, oprostiti do polovice tistih davkov, katere bi sicer plačevati morale.

3. V čl. VI. odd. 2. sedanjega zakona predpisana 75letna odplačilna doba za posojila avtonomnih zastopstev se podaljša na 90 let.

4. Vlada se pooblasti, da privoli občinam glede po čl. VI. sedanjega zakona najetih posojilih popularno varnost potom ministerialne odredbe.

5. Postavna koncesijska doba se določi za čas 90 let.

6. Državna uprava nima pravice do znižavanja tarifov, kakršna je v čl. XIX. sedanjega zakona njej pridržana, nego se mora ista tej pravici odpovedati.

Končno se pripominja, naj novi zakon velja tudi za nazaj in se v tem oziru predlaga:

Pod točko 2) omenjene davčne ugodnosti se raztezajo tudi na tiste lokalne in male železnice, ki so se ob veljavi zakona z dne 31. decembra 1894 št. 2 ca 3890 drž. z. občinam koncesionirale in katere je občina do razglasitve novega zakona za svoj račun prometovala.

Razlogi za posamezne tvrdke so v dotični peticiji navedeni in se mora reči, da skozinskoz ustrezajo tistemu socialnemu duhu, ki naj preveja vsako našo občinarsko politiko — predvsem v to svrhu, da ne bodo samo bogataši deležni prometnih sredstev, ampak se bode moglo potom občinskih uprav ne le delavcu dati poleg manjših delavskih ur boljše plačo in starostno oskrbo, nego bodo mogli tudi tisti postati deležni cenenih prometnih sredstev, katerim niso nasule rojenice v zibelj srebra in zlata.

Zaradi tega predlaga, naj se obč. svet pridruži tej peticiji Sprejeto.

Računski zaključek mestnega zaklada za upravno leto 1903.

Poročal je obč. svetnik Senekovič. A) Redni dohodki: 1.) Uprava v obče 13.813 K 60 h, 2.) uprava mestne imovine (poslopja, zemljišča, vrednostni papirji, mestne davščine, Podturnska graščina.) 681.542 K 11 h, 3.) ceste, ulice, trgi in sprehajališča 67.291 K 40 h, 4.) zdravstvene in blagotvorne zadeve 9004 K, 5.) šolstvo, znanost in umetnost 25.234 K 87 h, 6.) vojaška nastanitev 5401 K, 7.) raznoterosti 718 K 72 h. B) Izredni dohodki 281.652 K 54 h. C) Prehajalni dohodki 284.716 K 84 h. — A) Redni stroški. 1.) Uprava v obče: 257.461 K 20 h, 2.) uprava mestne imovine 51.959 K 82 h, 3.) Ceste, ulice, trgi in sprehajališča kron 116.901 h. 82 4.) zdravstvene in blagotvorne zadeve 72.597 K 31 h, 5.) šolstvo, znanost in umetnost (ljudsko šolstvo 40.479 K, razna učilišča 50.428 K 91 h, razni stroški kron 21.931 h 48, 112.839 K 63, 6.) vojaška nastanitev 5151 K 12 h, 7.) raznoterosti 4117 K 09 h. 8.) Amortizovanje in obrestovanje posojil 112.129 kron 06 h, 9.) potresna posojila kron 22.500. Stroški skupno 1.376.781 kron 90 h. Končni blagajnični prebitok kron 6515 h 10. Računski zaključki so se odobrili.

Računski zaključek mestnega loterijskega posojila za leto 1903.

Poročal je isti poročevalec. Za leto 1903 se je izkazalo dobička 54.314 K 63 h, z dobičkom za leto 1902 po 21.339 kron 89 h skupno 75.654 kron 52 h.

O 39. srečanju mestnega loterijskega posojila.

Tudi o tej točki je poročal prejšnji poročevalec. Žrebanje je bilo 2. januarja 1904. Izžrebalo se je 315 števil v znesku 76.480 K. Izplačalo pa se je na predložene srečke 68.920 K. Nevz dignjeni znesek se je plodonosno naložil v mestni hranilnici. Ostalo je še 69.455 žrebcev.

Mestni ubožni zaklad.

O računskem zaključku mestnega ubožnega zaklada za leto 1903 je poročal obč. svetnik Prosenc. Potrebščine so znašale 86.351 K 40 h, dohodkov je bilo 46.441 K 07 h, tedaj nedostatka 39.910 K 33 h, ki ga je pokrila mestna blagajna. Skupna potrebščina jubilejske ubožnice znaša 14.431 K 37 h, prihranka proti proračunu je bilo 4595 K. Za ubožnice na Karlovski cesti je bilo dovoljenih 1450

kron, porabilo pa se je le 970 K 04 h, prihranek znaša tedaj 479 K 58 h. Tekom leta 1903 se je vložilo v mestno hranilnico volil in glob 3855 K 84 h, ki so se priklopile mestnemu ubožnemu zakladu. Skupni prebitok je znašal 4353 K 07 h. Čisto premoženje mest. ubož. zaklada koncem leta znaša kron 727.459 h 15. Premoženje se je zvišalo od prejšnjega leta za 13.020 K 29 h. — Poročilo se je vzelo naznanje in računski zaključek se je odobril.

Zaklad meščanske imovine.

Isti poročevalec je poročal o računskem zaključku meščanske imovine za leto 1903. Potrebščina je znašala 81.113 K 94 h, pokritje pa 77.806 K 77 h. Skupna potrebščina je bila v primeri s proračunom za 29.834 K 33 h večja in sicer zaradi tega, ker se je v mestno hranilnico naložil neproračunjeni znesek 29.607 K 39 h in se je hišni davek za sveto 1144 K 84 h, višje predpisal kakor je bilo proračuneno, dovoljeni kredit pri naslovu »VI. popraviljenje poslopja« pa se je prekoračil za 310 K 72 h vsled tega ker so se morala izvršiti prepotrebna popravila. Izredni dohodki izkazujejo 13.324 K uspeha in sicer zaradi tega, ker se je glasom sklepa občinskega sveta z dne 24. marca 1903 št. 11.545 priklopilo meščan. bolnišničnemu zakladu premoženje potresnega zaklada v skupnem znesku 9607 K 39 h, in ker je c. kr. davčni urad povrnil v letih 1901 in 1902 in v prvem polletju 1903 več vplačani pristojbinski namestek 3717 K 38 h. Aktiva znaša 770.426 K 23 h, pasiva pa 444.205 K 54 h, tedaj je znašalo čisto premoženje meščanskega zaklada koncem leta 1903. 326.220 K 69 h, koncem leta 1902 pa 294.727 K 24 h, tedaj se je z letom 1903 to premoženje zvišalo za 31.493 K 45 h.

Računski sklep se je vzel na znanje in odobril.

Ustanovni zaklad.

Končno je poročal isti poročevalec o računskem zaključku splošnega ustanovnega zaklada za leto 1903.

Dohodki so znašali K 19502.13; proračunjenih je bilo K 18778.—; tedaj v primeri s proračunom več K 724.13. Skupnih stroškov pa je bilo koncem leta K 18130.52, tedaj več K 136.52 in blagajnični prebitok je znašal koncem leta K 3926.43. Inventar ustanovnega zaklada za leto 1903 izkazuje 43 ustanov, katerih aktiva znašajo skupno K 449.724.61 nominalne in K 470.899.02 efektivne vrednosti.

Pri nekaterih ustanovah izkazane večje ali manje razlike v primeri s proračunom bodisi pri dohodkih ali stroških, so nastale, ker se obrestni hranilnih vlog sploh niso realizovale ali pa da se je realizoval le delni znesek, kakor je pač nanesla potreba in pa vsled konverzije rent.

Tudi to poročilo se je vzelo na znanje ter se je računski zaključek odobril.

Zadnja točka dnevnega reda se je obravnavala v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. oktobra.

— Klerikalna „farbarija“.

Naravnost otroče je, kako izkušajo klerikalci »nafarbat« javnost glede dejstva, da so narodno-napredni poslanci v petkovi seji glasovali za nujnost Krekovega predloga glede veljave slovenskega jezika. »V petek so vendar enkrat glasovali vsi Slovenci skupno« trobenta »Slovenec«, prav kakor da bi se to ne bilo še nikdar zgodilo. In vendar pridajo stenografični zapisniki deželnega zbora, da se je takih slučajev, odkar obstoji »zveza z Nemci«, že vse polno primerilo. Dokler je mogel dež. zbor delati, so narodno-napredni poslanci vedno glasovali s klerikalci skupno v narodnih zadevah, izvzemši tiste slučaje, ko so klerikalci pustili narodno-napredno stranko na cedilu. »Slovenec« trobenta dalje: »Ta dogodek je imel tolik pomen, da se je ves položaj vlade in strank takoj izpremenil.« Moličku se menda blede. Zaradi tega, ker je narodno-napredna stranka priznala nujnost, se položaj pač še ni izpremenil, kajti med nujnostjo in med meritorno vsebino je velik razloček. Morda bi se bil položaj vsaj v enem oziru izpremenil, če bi bilo prišlo do sklepanja o mešitumu, a to so onemogočili klerikalci s svojim škandalom. Eno pa je to glasovanje vendar jasno pokazalo: kako grdo in podlo so namreč klerikalci obrekovali narodno-napredno stranko. To glasovanje je neovržen dokaz, da ima narodno-napredna

stranka v vseh narodnih zadevah valic zvezi z Nemci popolnoma proste roke, in kako grda in ostudna, prav duhovniška je laž, da je narodno-napredna stranka v narodnih zadevah vezana na Nemce. To pa si je treba zapomniti za vse slučaje.

Klerikalni rabulisti okrog »Slovenca« so vsled zaključitve deželne zbornice popolnoma znoreli. V sinočnem »Slovenčevem« uvodniku razlagajo na dolgo in na široko, da je samo vlada kriva, da se je zaključil deželni zbor, v notici »Stranka in klika« pa zatrjuje, da so — liberalci zakrivali zaključitve deželne zbornice. In take denče naj bodo resni politiki? Dež. zbor se je zaključil zgolj in edino zaradi surovega škandala, ki so ga uprizorili klerikalci proti baronu Heimu. Ko bi ne bili klerikalci s pomočjo najetih in plačanih šnopsarjev na galeriji tako razsajali kot divje zverine, bi dež. zbor še danes zboroval in bi lahko kaj koristnega storil.

Stranka in klika. Torej zdaj vendar vemo, pri čem da smo! »Slovenec« nam je to razodel. Narodnonapredna stranka, pravi »Slovenec«, bi bila danes pripravljena iti klerikalcem v past, in se zadinjati ljudem Šusteršičevega kalibra, ko bi ne bilo klike, ki je osebno prodana vladi in Nemcem. Slovensko vpisje »Slovenec«: Ne dobite v celi liberalni stranki več dvajset mož, ki bi ne bili tega prepričani. Samo dvajset nas je še. Torej prava klika. Enkrat naj še solnce posije in več nas ne bo. In prodani smo tudi! Le to je zlo, da smo mi prodani, pa ničesar ne dobivamo, dr. Šusteršič pa ni prodan, pa dobiva vendar od vlade po 15.000 kron subvencije. E, da, »znat« se mora, je rekel Ravnik!

Slovensko gledališče. Dve leti je tega, kar so »Hfmanove pripovedke« prišle na slovenski oder. Ta lahkotna, melodiozna opera, s svojimi duhovitimi in pikantnimi, vedno simpatičnimi speli in s svojim fantastičnim dejanjem, se je že takrat močno prikupila gledališkemu občinstvu. Sinočna predstava je bila pa še dosti popolnejša in lepša od predlanske. Če odštejemo nekatere negotovosti, ki se navadno izgube pri ponovitvi, lahko rečemo, da je bila večerajšnja predstava uzorna. V to so pripomogli v prvi vrsti gospe Skalova in gđd. Klementova ter gg. Orželski, Perše in Ouřednik, dasi gre tudi ostalim močnem vse priznanje. Gospe Skalova je pela beneško lahkoživko Giulietto in njeno nasprotno Antonijo. Obe ulogi nam je živo in značilno predodelila in izvedla tudi pevski del svojih partij z znano rutino in umetniško sigurnostjo. Uloga Olimpije zahteva od predstavljajke jako mnogo; gđd. Klementova se je v tej ulogi prav izvrstno obnesla tako kot igralka kakor kot pevka. Melodijozno arijo, katero večkrat ponavlja, je pela s finim pondarkom. Tako gospe Skalova, kakor gđd. Klementova sta želi mnogo priznanja. Naslovno vlogo vedno zaljubljenega mladeniča Hoffmanna, katerega vsekdar zasleduje demon, je pel g. Orželski. Pogodil je značaj svoje vloge prav srečno in pel tako lepo, s tako pristnim čustvom, da je bilo veselje poslušati. Hoffmannovega prijatelja je pela gđd. Stolzova. Ta mlada in simpatična dama je stala prvič v veliki vlogi pred občinstvom in jej torej ni zameriti, če jo je občla »gledališka mrzlica«. Pokazala je pa, da ima dobro pevsko šolo in lep igralski talent. Vloga Hoffmannovega demona je igral g. Perál in sicer z najlepšim uspehom. Odkrito povelmo, da nismo mislili, da pogodi gosp. Perál svojo vlogo tako vsestransko dobro in srečno. Gospod Ouřednik je večeraj pokazal, da je pevec, ki ima izredno krasen in odlično izšolan glas, da je jako muzikalen in vse skoz distingviran igralec. Z njim je naša opera pridobila nenavadno odlično moč. Prav dobro in hvalevredno sta se tudi obnesla g. Lebeda in Betetto, samo g. Betetto bi svetovali za reprizo nekoliko diskretnije pevanje. Zbor je bil dober, istotako režija. V petek se pojeto »Hoffmannove pripovedke« v drugi.

Odbor pevskega zbora »Glasbene Matice«, voljen na običnem zboru dne 10. oktobra, se je v seji dne 15. oktobra tako konstituiral: Načelnik g. prof. Anton Štrifot, načelnikov namestnik g. Anton Razinger, pevovodje na-

mestnik g. dr. Pavel Kozina, tajnik g. Dragotin Šebenik, tajnikov namestnik g. dr. Ferdo Müller, blagajnik g. Pavel Lozar, blagajnikov namestnik g. Fran Knifec, arhivar g. Vinko Stegnar, arhivarjev namestnik g. Ivan Završan, odbornik g. Avgust Štamcar. — Ženski zbor: Načelnica g. Julija Ferjančičeva, načelnice namestnica g. Katica Furlanova, tajnica g. Mici Krejči, tajnice namestnica g. Pavla Treo, blagajnica g. Marta Reich, blagajnice namestnica g. E. Auerjeva, odbornice gospice: Jela Poljanec, Ernestina Rekar, Albina Sark in Elsa Svetek. Veselični odsek so bili voljeni na običnem zboru gg: Vinko Stegnar, Anton Svetek, Dragotin Šebenik, in Iv. Završan, ter gospice: Anica Ferjančič, Marta Reich, Jela Poljanec in Vida Prelesnik. Preglednikom računov: sta bila na običnem zboru izvoljena gg: Josip Juh in Fran Tausos.

Poročil se je večeraj okrajni sodnik v Cerklji, gospod Rudolf Persch, z gospodično Ivanko Furlanovo iz Ljubljane. Čestitamo!

Himen. Na Dobri pri C. lju se je poročil gosp. dr. Ludovik Filipič, odvjetnik v Celju, z gospo Ano Kernovo roj. Simo. Čestitamo!

Nov zdravnik. Gospod doktor medicine, I. Demšar, se je naselil v Ljubljani kot praktični zdravnik in stanuje v novem poslopju Mešne hranilnice. Gosp. dr. Demšar je specialist za kožne in spolne bolezni.

Prvi ustanovnik jese-niškega Sokola je postal trgovec gospod Anton Trevn z vsoto 50 K. Najsrčnejša zahvala in obilo posnemovalcev naj bi imel vrli gospod.

Javna predavanja o higijeni premararjev in njihovi bolezni, s posebnim ozirom na glistavost (Ancylostomiasis) imel bode okrogli zdravnik dr. Zarnik Tomo vsako nedeljo ob 6. novembra naprej ob 8. uri zjutraj v poslopju ljudske šole na Toplicah pri Zagorju ob Savi.

Slapenska posojilnica v Vipavi je imela v mesecu septembra l. 339 236 K 94 v prometa. Hranilnih vlog je bilo v tem mesecu vloženih 119 313 K 87 v. Pri drugih denarnih zavodih se je v tem mesecu naložilo 160 938 K. Posojil se je izplačalo 16 940 K. Iz delovanja te posojilnice je dovolj jasno razvidno, da je ta narodnonapredna posojilnica se povzpela do jako mogočnega denarnega zavoda, koji uživa veliko zaupanje ne le v Vipavskem, ampak tudi izven Vipavske doline.

Jeclanje. Vsem onim, ki so bolni na glasu, se nudi lepa prilika, da cizdravijo. Trst ni daleč in tudi troški zdravljenja niso veliki. Tečaj bo trajal 2—3 tedne.

Pred izpraševalno komisijo v Kopru se prično prihodnji izpiti za učno usposobljenost dne 14. novembra t. l. Dotične prošnje je uložiti vsaj do konca tega meseca.

Akad. društvo »Slovenija na Dunaju« priredi svoj I. redni občni v soboto 23. vinotoka. Lokal: VIII. Alserstrasse 57. Zgornja budjevička pivnica. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Za pravico je bil tepen. Sinoči sta popivala pri »Lahu« na Rimski cesti hlapec Gabriel Hinterschweiger in slikarski pomočnik Andrej Jager. Ko jima je bil Lah že živce razburil, sta začela zmerjati natakario, da goste goljufa in da ni za ta posel. Pri drugi mizi sedeči hlapec Ivan Tihel se je pa zavzel za natakario, češ, da jo pozna, da je poštena. To je pa Jager tako razburilo, da je planil nad Tihlja in ga oklofutil. Pri tem je Tihlja padla čepica z glave, katere pa ni pobral, ampak odšel ven. Vrh tega je pa Jager šel razbit plinovo svetilko, vredno 8 K. Ko je prišel Tihel čez nekaj časa nazaj po čepico, je bila že razrezana na drobne kosce. Škode ima 7 K. Hinterschweiger in Jager sta bila nato aretovana.

V Gradščico je padla danes zjutraj 18letna deklica Katarina Urhova, stanujoča v Razpotnih ulicah št. 8. Prala je pred jezom parketne tovarne, kjer je voda globoka poldrug meter, perilo, in ker ji je bil perilnik padel v vodo, ga je hotela prijeti, a je omahnila v vodo. Splavala je sama iz vode, se tekla domov preobleč, potem pa šla zopet uazaj prst.

Nesreča. Danes zjutraj ob 5. uri se je na Jesenicah pri premenjavanju vlakov od smrti povozil sprevodnik pri c. kr. državni železnici Fran Ramor.

Denarnico pozabil. Večraj dopoldne je pozabil realce Viljem Hrovat v stranišču na Sv. Petra cesti št. 38 denarnico, v kateri je bilo 23 kron denarja, katere ni nič več videl.

Pobegnil je v nedeljo domobranski rekrut Alojzij Kovač, doma od Sv. Katarine. Izpuščen je krojaštvu in je že mesec dni pred drugimi pro-

stovoljno prišel k vojakom, toda komis mu je postal naglo pretrd.

Vlaka sta se obdržnili večeraj popoldne na južnem kolodvoru pri premenjavanju. En osebni voz je močno poškodovan.

Delavsko gibanje. Večraj se je odpeljalo s južnega kolodvora v Ameriko 114 Slovencev in 28 Hrv. Tudi 36 Hrvatov je šlo tja skozi Ljubljano z Reke. — 46 delavcev je prišlo iz Hrušice, 36 jih je pa šlo tja.

Ljubljanske društvene godbe koncert so vrši jutri zvečer v restavacijskih prostorih Aurove pivarne v Wolfvovih ulicah. Zidetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

Hrvatske novice. — Madjarski profesor na zagrebškem vseučilišču. Na zagrebškem vseučilišču se je ustanovila stolica za madjarski jezik in literaturo, za kar se je postavilo v proračun letnih 7200 K. To mesto je dobil cistercijski menih dr. Koloman Greška. Mož pa je šel takoj po začetku šolskega leta na 6-mesečni dopust, ker se je za njegova predavanja oglašil le eden slušatelj. Ali bi ne bilo koristneje ustanoviti s tem denarjem par prepotrebni ljudskih šol? — Za deželnozbornski mandat pok. predsednika Franciscija se je že razvila v ivanečkem okraju volilna agitacija. Vlada kandiduje varaždinskega odvjetnika dr. Mojzesa Miljanica, starčevičijanska stranka zagrebškega odvjetnika dr. Horvata, a hrvaška stranka prava (obzoraši) pa župnika Ivana Šašljaja.

Parnik z 2800 potniki se je potopil? Parnik »Ultonia« Cunard Line, ki je odplul nedavno z Reke z 2800 potniki, se je baje vsled nevihte ob španskem nabrežju potopil. — Ob činske volitve v Zagrebu se razpišejo baje za prihodnji mesec. Volilni imeniki so že izdani. — Dvorni svetnik Kosta Horman je postal sekijski načelnik upravnega oddelka pri bosanski dež. vladi. — Citatlnični dom si zgradijo rodoljubi v Virju.

Najnovejši vesti. — Zaradi javljenja pri kontrolnih shodih se vrše sedaj posvetovanja v vojnem ministertvu, ali naj obdrži izključno pravico nemški »hier«, ali se dovoli rezervistom javljanje v njihovem materinem jeziku.

Zopet ruski vojaški begun? Rusom sovražni poljski list »Naprzod« poroča, da je bilo osem ruskih častnikov, med njimi tudi en polkovnik, poslanih na avstrijsko mejo, da nakupijo konj za vojsko. Častniki pa so zbežali v Švico.

Gremij dunajskih trgovcev je zavrgel predlog, da se županu dr. Luegerju čestita k 60letnici.

Morilka Klein je že priznala svoj zločin ter prosila, naj se jo izpusti, ker je popolnoma nedolžen; mož niti ni vedel, da leži umorjeni Sikora v njegovem stanovanju.

Hud policaj. V Požunu je policaj prebodel trgovskega učenca Fürtata, ki je kukal skozi platno v cirkus.

100.000 lir je poneveril v Milano družbi, ki izdeluje zoper kroglice varne ščite, njen ravnatelj ter zbežal.

Zaradi nesreče na parniku »General Slocum« je predsednik Roosevelt odredil, da se vsi trije ravnatelji dotične parobrodne družbe odstavijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 19. oktobra. Pred državnim sodiščem se je vršila danes obravnava o pritožbi dunajskih Čehov proti naučnemu ministertvu zastran javnih čeških ljudskih šol na Dunaju. Ko je vladni zastopnik, dvorni svetnik Eisenmayer zagovarjaje učno ministertvo trdil, da je treba šole dokazati, če je kaj Čehov na Dunaju, je med poslušalci nastal tak vihar ogorčenja, da je hotel prezident občinstvo odpraviti iz dvorane. Sodba se razglasi v ponedeljek ob 10. dopoldne.

Dunaj 19. oktobra. Za nedeljo napovedano bakljado na čast županu dr. Luegerju je policija prepovedala, baje zato, ker zboruje nižjeavstrijski dež. zbor, v resnici pa zato, ker bi bili socialni demokratje bakljado razbili.

Dunaj 19. oktobra. Defraudanta Otona Taussiga so ujeli v Teneriffi.

Lvov 19. oktobra. Proračunski odsek je sklenil nasvetovati

dež. zboru, naj plača dežela za zgradbo maloruskega narodnega gledališča eno tretjino stroškov v najvišjem znesku 300.000 K.

Rusko-japonska vojna.

Berolin 19. oktobra. »Berliner Tagblatt« poroča, da so Rusi izvojevali nad Japonci veliko zmago. Bitka ob Šajhu, ki je trajala od 16. t. m, se je končala s popolnim porazom Japoncev. Ta preobrat je povzročil general Kuropatkin, ki je osebno peljal rezerve v boj in naskakoval Japonce vedno in vedno, dokler jih ni premagal. Ali bo ta velika zmaga v centru imela kaj upliva na položaj ruskega levega krila, katero je bil Kuroki že prej premagal, se še ne da reči. General Nodzu pa je popolnoma pobit, zlasti je trpela brigada Yamata, ki je bila docela uničena. Japonci so zbežali Rusi so ujeli več tisoč Japoncev in mnogo topov.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravlila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko izganje in sol«, ki je takisto bolesi utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga tuga, kakor to zdravlilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se prihliva kopeljem. Steklenica K 1-90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno namko in podpisom. 6 8-14

Najboljše izpričevalo, ki daje zdravniku in pacientu, najboljše jamstvo za izdatnost sredstva, je kemiška analiza, ki je vsekdar potrdila — napovedano množino železa v železnatem vlnu lekarnarja Piceolija v Ljubljani na Dunajski cesti. Zunanja naročila po povzetju. 4 18

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
33 Dobiva se povsod. 671

Sarg strijeno in lekoče
glicerina mnilo
napravljajo kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.
Sarg-ova glicerina-mnila
so za odrasle kakor za otroke nainežnejše starosti izvrstno čistilo. Z najboljšim uspehom ga rabijo znane avtoritete, kakor prof. dr. Hebra, Schauta, Frühwald, Karel in Gustav Breus, Schandlbauer itd. 19

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
rubi. mostu 37-42

Darila.

Upravištvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospica Mici Golob v Metliki 6 K 90 v. katere je nabrala v veseli družbi v Port-Arturju metliške kavarne. — Gospod Franc Dežman v Trbovljah 9 K 89 v. nabral od gg. potnikov. — Skupaj 18 K 89 v. — Žal! Za Prešernov spomenik: Gg. Božič in Mikuz v Gorjem gradu 2 K. — Uprava »Edinosti« v Trstu v svojem listu izkazanih 1 K 90 v. — Skupaj 3 K 90 v. — Živeli! Za Vegov spomenik: Uprava »Edinosti« v Trstu v svojem listu izkazano 1 K.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 18. oktobra 1904.		
Naložbeni papirji.		
	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	99-85	100-05
4 1/2% srebrna renta	99-75	99-95
4 1/2% avstr. kronska renta	99-90	100-10
4 1/2% „zlata“	119-60	119-80
4 1/2% ogrska kronska	97-95	98-15
4 1/2% „zlata“	119- .	119-20
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99-50	101- .
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100-25	101-25
4 1/2% „Zadar“	100- .	100- .
4 1/2% „bos. herc. žel. pos. 1902“	100-90	101-90
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99-60	99-80
4 1/2% „ž. o.“	99-60	100-10
4 1/2% „zst. pisma gal. d. hip. b.“	101-50	102-50
4 1/2% „pšt. kom. k. o. z.“	107-10	108-10
4 1/2% „10% pr.“	107-10	108-10
4 1/2% „zast. pisma Innerst. hr.“	100-50	101-50
4 1/2% „ogr. cen.“	100-50	101- .
4 1/2% „dež. hr.“	100- .	100-90
4 1/2% „pis. ogr. hip. ban.“	100- .	100-90
4 1/2% „obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.“	100- .	101- .
4 1/2% „obl. češke ind. banke“	100-75	101-75
4 1/2% „prior. Trst-Poreč lok. žel.“	98-50	.
4 1/2% „prior. dol. žel.“	99- .	.
4 1/2% „juž. žel. kup. 1/2%“	306-90	308-90
4 1/2% „avst. pos. za žel. p. o.“	101- .	102- .
Srečke.		
Srečke od l. 1860 1/2	185- .	188- .
„ „ 1864	265- .	269- .
„ tizske	101- .	104-85
„ zem. kred. I. emisije	309- .	319- .
„ „ II.	299- .	309- .
„ ogr. hip. banke	272- .	279- .
„ srbske 1/2 frs. 100-	94- .	97-50
„ turške	130-75	131-75
Basilika	20-90	21-90
Kreditne	480- .	490- .
Inomoške	78- .	83- .
Krakovske	84- .	88-50
Ljubljanske	67- .	71- .
Avst. rud. križa	53-75	55-75
Ogr.	29- .	30- .
Rudolfove	65- .	70- .
Salcburške	77- .	81- .
Dunajske kom.	530- .	541- .
Dolnice.		
Južne železnice	85-50	86-50
Državne železnice	644-25	645-20
Avstr.-ogr. bančne dolnice	1634- .	1644- .
Avstr. kreditne banke	665-25	666-25
Ogrske	778- .	779- .
Živnostenske	249- .	250- .
Premogopok v Mostu (Brit.)	668-50	670- .
Alpske motan	479-25	480-25
Praske žel. ind. dr.	2414- .	2424- .
Rima-Murányi	523-50	524-50
Trbovlske prem. družbe	308- .	312- .
Avstr. orožne tovr. družbe	528- .	533- .
Češke sladkorne družbe	181- .	184- .
Valute.		
C. kr. cekin	11-35	11-39
20 franki	19-08	19-11
20 marke	23-50	23-58
Sovereigns	23-94	24-02
Marke	117-52	117-72
Laški bankovci	95-20	95-40
Rublji	253-50	254-50
Dolarji	4-84	5- .

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 19. oktobra 1904.		
Termin.		
Pšenica za oktober	za 50 kg K	10-25
„ „ april	„ 50 „	10-64
Rž „ „ oktober	„ 50 „	7-65
„ „ april	„ 50 „	8-07
Koruza „ „ maj	„ 50 „	7-45
Oves „ „ oktober	„ 50 „	6-94
„ „ april	„ 50 „	7-35

Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2. Srednji račni tlak 736-0 mm					
Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
18.	9. zv.	742-0	9-7	sl. zah.	jasno
19.	7. zv.	742-5	7-0	sl. zah.	del. oblak.
„	2 pop.	742-2	19-2	sl. sever	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 9-1°, normale: 10-1°. — Padavina 0-0 mm.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno novico, da je naš presrečno ljubljani, pridni in ubogljivi sin, oziroma brat

Silvo

učenec V. razreda na I. mestni šoli

dne 18. oktobra 1904 ob 10. uri zvečer, prejemši sv. zakramente za umirajočce, po dolgi, zelo mučni bolezni v 11. letu svojega življenja, vdan v voljo božjo, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predregrega rajnega bo v četrtek ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti v Šubičevih ulicah št. 3. na pokopališču pri Sv. Kristofu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v četrtek, dne 27. t. m. ob 8. uri dopoldne v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oo. frančiškanih. 3035

Predregrega umrlega pripravljamo v blag spomin in pobožno molitev ter prosimo tihega sočlaja.

V Ljubljani, 18. oktobra 1904.

Jakob Dimnik, nadučitelj, oče. — **Joština Dimnik** rojena **Kraigher**, mati. — **Slavoj**, **Ivan**, **Stanko**, bratje.

Mesto posebnega oznanila.

Posestvo

(manjše, arondirano) v bližini kolodvora in zdravnik se kupi. Prednost ima bleški okraj. Podrobnosti pod „Posestvo“ na upravnishvo „Slov. Nar.“. 3041

Išče se inteligentna, zanesljiva

gospodinja

večša tudi nemščine za 1. november t. l. Več pove uprav. „Slov. Naroda“. 3039-1

Dobro idoča

restavracija

na deželi ob železniški postaji se odda takoj v najem. — Povpraša se pri A. Domicelju, Rakek. 3038-1

Prodajalka

za trgovino s papirjem, šolskimi in pisarniškimi potrebščinami dobi takoj službo v Gorici. — Ponudbe je poslati „Goriški tiskarni“ A. Gabršček. Sprejme se le gospodična, ki je že bila v enaki trgovini. 3030-1

Perje

za postelje in puh priporoča po najnižjih cenah **F. HITI** 9-42
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 2955

Tekoči teden:

Lizbona.

Jecljanje!

V Trstu se otvori tečaj za zdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje. Neštevilno zahvalnih pisem, ki so po mnogih letih došla od ozdravljenih, kojim se bolezen ni povrnila. — Prijave sprejema uprava lista „Edinost“ v Trstu ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt, Interlaken (Švica). 3031-1

St. 33.086.

2873-3

Ustanova.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu je izpraznjena ena **Primož Auerjevih ustanov** v znesku letnih K 105.—.

Do te ustanove imajo pravico ubogi otroci ljubljanskih meščanov, pred vsem pa sorodniki ustanovnika in otroci izdelovalcev barok, dokler se sami preživiti ne morejo.

Prošnje za podelitev te ustanove je vlagati do konca t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 1. oktobra 1904.

Zgodovinska povest
iz francoskih časov
na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

(ponatis iz „Slov. Naroda“)

je izšla!

Ta povest je, izhajaje v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogostransko izrecno zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Iztis po K 1-60, po pošti K 1-80.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sredk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamena je izklopilje

izšebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Ekomp in fakasse menie.

Bojo prodajne na vrednostno papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borana naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Demarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestaje od dne vloge do dne vzdiga. 39-120

Promet s čeki in nakaznicami.

Mesečno sobo

išče gospod v Bleiweisovi, na Rimski ali Hilšerjevi cesti ali pa v Gradišču in Erjavčevi ulici s 1. novembrom. Ponudbe pod „soba“ poste restante, Ljubljana. 3033

Mlin

3014-3

na 4 pare kamnov, 1 stope z neprestano vodno močjo in s stanovanjem, se proda pod ugodnimi pogoji. — Mlin leži četrte ure od Litije na lepem kraju ter spada zraven tudi lep travnik, vse v prav dobrem stanju. Več pove lastnica Antonija Rupar v Litiji.

Zelo dobra

trgovina delikates

z gotovimi odjemalci se radi nespornimih familiarnih razmer prodajo po ugodni ceni. — Ponudbe pod šeh. 5 na upravništvu „Slov. Naroda“. 3032-1

Postranski zaslužek

60—100 K na mesec in še več si lahko prisluzi vsaka solidna oseba z nabiranjem naročil na nove patentne izdelke. Vsakdo, ki ima znanec, pošlji ponudbo na naslov: **Fran Hamáček, Praga 1134—II.** 2960-4

Dražba.

V petek, dne 21. oktobra 1904 ob 8. uri dopoldne prodajale se bodo na prostovoljni dražbi v Franciškanskih ulicah št. 12 v zapuščino zmrle gospe **Marije Grummig** spadajoče premičnine, kakor

pohištvo, obleka in perilo.

Aleksander Hudovernik

3037-1

c. kr. notar kot sodni kom.

Mesto distriktnega zdravnika v Šoštanju.

Za občine Šoštanj trg in okolica, Sv. Florjan, Topolšica in Šmartno na Paki z letnim dohodkom 1400 K se mesto

definitivnega distriktnega zdravnika

razpiše do 20. novembra 1904.

Pravico do imenovanja ima visoki štajerski deželni odbor.

Prošnje s potrebnimi prilogi prejema

3038

distriktni odbor v Šoštanju.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregene, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago. (direktni voz I. in II. razr.). Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osební vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove var, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregene, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Linca, Budejovic, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osební vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svetlinjo z čiplo).

Prodaja se v hlebih in štrucih po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinjšega nasladnega peciva, biškotov in suhorja. 163-79

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Izobražena dekleta

se sprejmejo kot pomočnice za žensko krojaštvo. — Rimska cesta št. 7 v pritličju na levo. 2905-2

Kupujte naravnost od izdelovalca!

Najpopolnejše 2724-9

kilne pasove

za dimeljno in popkovo kilo, suspensorije, dobro prilagojene se, trebušne pasove, nogovice in po-voje za krtae (krčno žilo), držalce in ortopediške zravnalce za skrivljeno hrbtnico. Umetni deli telesa in bandaže vseh vrst.

Edina solidna izdelovalnica **Bohuslav Pecka**

bandažist in ortopedist v Pragi
Jungmanova trida 34 n.

Sadna razstava v Radovljici

je odprta le še kratek čas!

Vsakdo naj torej hiti, da si jo še ogleda! Razstava je odprta vsak dan od 8. zjutraj do vida zvečer. Vstopnina 30 vln. 2787-20

Vinske sode

od 620 do 650 litrov vsebine proda po nizki ceni 2960-21

Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Hiša naprodaj

Židovske ulice št. 5.

Več se izve istotam v II. nadstropju. 3015-2

„Hotel Balkan“, Trst

Piazza della Caserma (Narodni dom) 2962-4

3 minute od južnega kolodvora in poleg pošte s 60 moderne opremljenimi sobami.

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstropju.

Dvigalo Električna razsvetljava Kopališča

Služba distriktnega zdravnika

se odda v trgu Vransko pri Celju.

Plača obstoji iz deželne subvencije letnih 540 K in 1% občinske doklade okoli 220 K, skupaj 760 K. Zdravljenje ubožcev se iz okrajne denarnice posebej honorira in je sedaj pavšalirano na 560 K. Distriktni zdravnik more prevzeti tudi opravke sodnega zdravnika. Razven sposobnosti po § 15. postave z dne 23. junija 1892, dež. zak. štev. 35, se zahteva tudi temeljito znanje slovenščine. — Ponudbe je poslati do 15. novembra 1904

zdravsko distriktnemu odboru na Vranskem.

2967-2

Schwentner, načelnik.

Kdor hoče ohraniti svoja obušala elegantna in trdna

naj rabi le

2448-8

GLOBIN

najboljše čistilno sredstvo za boljša obušala iz usnja.

Edina tovarna: Fritz Schulz Jun., Akt.-Ges. Eger i. B., Leipzig.

Pozor!

Radi preselitev prodajam od 1. septembra naprej modno in svileno blago po znatno znižanih cenah.

K mnogobrojnemu obisku se priporoča

Ernest Sark

Stari trg štev. 1.

Modna trgovina se nahaja od 1. novembra nadalje v sedanji Schwentnerjevi trgovini na vogalu Židovske ulice in Dvornega trga. 2451-14

Pozor!

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brdo v Gorici

priporoča gg. krčmarjem in zasebnikom
pravo pristno 2959-3

Briško vino

z najboljšo postrežbo po prav
zmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih od
56 litr. naprej in na željo tudi vzorce.
Obenem priporoča

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barcellini št. 20.

Dr. univ. med. Jernej Demšar

se je po dveletni specijelni izobrazbi na dunajski občni bolnici (na oddelkih prof.
Richla, Neumanna in Langa) in na polikliniki (na oddelku prof. pl. Frischa) povrnil
ter prične **začetkom novembra** ordinirati

za kožne in spolne bolezni in za kosmetiko.

LJUBLJANA

Prešernove ulice, Mestna hranilnica, II. nadstropje.

3040-1

Očividno ceno!

500 nakitnih predmetov
samo K 3-80 — Mk. 325.

Prekrasna pozlačena 36-urna pre-
cizna ura na sidro z verižico, natančno
idoča, za kar se 3 leta garantira, mo-
derna svilnata kravata za gospode, 3
najfinejši žepni robci, prstan za gospode
z imit. zlahtnim kamnom, ustnik za
smodke iz jantara, eleg. broža za dame
(novost), krasno žepno toaletno zrcalo,
usnjata denarnica, žepni nož s pripravo,
par manšetnih gumbov, 3 naprtni gumbi,
vse z double-zlata s patent. zaklepom,
mičen album s 36 slikami, najlepšimi
na svetu, 5 predmetov za šalo v veselje
mladim in starim, zelo koristen spi-
sownik za pisma, 20 dopisovalnih pred-
metov, in še 400 drugih različnih v hiši
nepogrešljivih predmetov, skupaj z uro
vred, ki je sama vredna tega denarja.
stane samo 3 K 80 h = 3-25 mark.
Razpošilja proti povzetju ali če se denar
naprej pošlje razpošiljalnica 3026

S. Urbach, Krakov št. 363/A.

NB. Če bi ne ugajalo, vrnem denar.

Št. 918.

Mestna občina v Črnomlju

3027-2

razpisuje

služba knjigovodje Mestne hranilnice

ki se ima ustanoviti.

Letna plača 1600 K, varščina 1000 K. S pomnoženjem prometa se plača
zviša. — Ponudbe naj se stavijo mestnemu županstvu v Črnomlju

do 15. novembra 1904.

Mestno županstvo Črnomelj

dne 16. oktobra 1904.

Župan:

Janko Puhek l. r.

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje, sobe za slu-
žkinje, jedilne shrambe, popolnoma oprav-
ljene kopeli, velike kleti, je oddati s 1. no-
vembrom t. l. v novozgrajeni hiši v ulicah
„Stare pravde“ (nasproti vrtu otroške bol-
nice). Natančneje se poizve pri Ivanu
Lončarju, Sv. Petra nasip 49. 3017-2

Kletarica na račun

se sprejme za novo, krasno urejeno
ljubljansko restavracijo, katera
se v kratkem odpre. 3029-2

Gospodične, katere so v stroki
spretno in zanesljivo, večje slovenskega
in nemškega jezika, naj se osebno ali
pismeno s priloženo fotografijo oglasijo
pri Alojziju Rasbergerju, restavra-
terju v Ljubljani, Sv. Petra nasip
št. 37, poleg Jubilejnega mostu.

Grenčica

„Florian“

in likér 5-239

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobliva se povsod. 2921-4

Franc Stupica

Ljubljana

Marije Terezije cesta 1.

v Ančnikovi hiši zraven „Figovca“

priporoča slamoreznice, mlatilnice,
čistilnice, gepeljne, preše za gro-
zdje in sadje, samokolnice, pluge
in brane najboljšega izdelka;

dalje: sesalke za vodo in gnojico,
pocinkane, asfaltirane, svinčene ovi
za napeljavno vodo, razne tehtnice
z uteži, štedilnike, kuhinjske oprave,
nagrobne križe, nakovala, privijake
žage in kotle za klajo in žganje.

Portland in Romaneement
železniške šine in traverze, poljski
mavec. 1109-29

Mizarsko, tesarsko in klu-
čavničarsko orodje

ter vse druge, v železno stroko
spadajoče predmete.

Vedno velika zaloga

špecerijskega blaga.

Pasti za podgane, dihurje, krte, miši itd.

patentirani najnovejši ameriški sistem

prodaja in razpošilja trgovina 2653-7

STREL v Mokronogu, Dolenjsko.

Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

1870 Ustanovljeno 1870

Trgovina s perilom in modnim blagom

C. J. HAMANN

priporoča naslednje predmete:

2976-2

za lovce in turiste

lovške telovnike, lovške dokolenice, lovške nogavice, snežne kape itd.

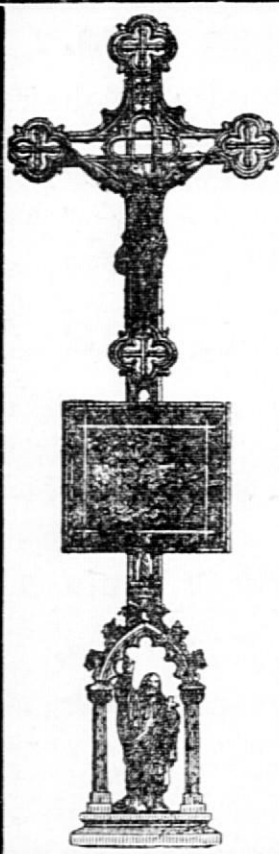
Za gozdarje

nepremočljive dežne plašče in ovratnike, usnjate ga-
maše, lovške klobuke, kape itd, vse le prve vrste izdelki.

Za pošteno postrežbo jamči trdka

C. J. HAMANN

dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, zavodov itd

Nagrobne križe,
slamoreznice, bakrene
kotle za žganje, vlite kotle,
mesoreznice, sploh vso
železnino, in tudi kom-
pletne kuhinske oprave
se dobivajo najcenejše pri

Karel Kavšeka nasl. 2916-4

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Sezonske novosti!

kožuhovine × klobuki × venci
trikot-perilo × nogavice × rokavice

l. t. d.

2812-4

se prodajajo zaradi skorajšnje preselitve

.. po prav nizkih cenah ..

v trgovini modnega blaga

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg.

Od novembra naprej Prešernove ulice.

Založnik zveze c. kr. avstrijskih drž. uradnikov

K. Košak
zlatar 2839-6

Ljubljana, Prešernove ulice

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine,

briljantov in diamantov

ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po

najnižjih cenah.